

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/108/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2616205932
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2616205932.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holíč a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobcu: BENAF, s.r.o., IČO: 44 323 484, so sídlom Borský Mikuláš, Sadová 183/84, zastúpeného AK: Mgr. Milan Trylč, PhD., so sídlom Senica, J. Kráľa 738/12, proti žalovanej: Y. R., nar. XX.X.XXXX, bytom F. Y., W. U. XXX/XX, zastúpenej: JUDr. R. R., bytom F., M. S. XX, o zaplatenie 10.000,- Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 11C/180/2016-91 zo dňa 13. decembra 2017 - zamietnutej časti a náhrade trov konania, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e** .

II. Žalovanej **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol, uložil žalobcovi zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením a návrh žalovanej na prerušenie konania zamietol.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 558, § 34, § 37, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka s poukazom aj na procesné ustanovenia § 162 ods. 1 písm. a), ods. 3, § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

3. Okresný súd vychádzal zo skutkových zistení, že žalovaná vykonávala na základe ústnej dohody pre žalobcu, ktorý je vlastníkom čerpacej stanice pohonných hmôt a samoobslužnej umývarky v obci F. Y. prácu v trvaní asi dva roky do 5/2015 (vrátane) za dohodnutú cenu. Dňa 31.5.2016 podpísala žalovaná dokument označený ako „Uznanie práva dlžníkom podľa § 558 Občianskeho zákonníka“, v ktorom je omylom uvedený dátum 30.5.2016 (strany sa zhodli na tom, že k podpisu tohto uznania dlhu dňa 31.5.2016), ktorým uznala dlh voči žalobcovi ako veriteľovi vo výške 10.000,- Eur z titulu (dôvodu) krátenia tržieb. Zároveň sa zaviazala tento dlh vyrovnať splátkami po 5.000,- Eur mesačne, aby bol dlh vyrovnaný do 31.7.2016, keď nezaplatením čo len jednej zo splátok sa stane celý dlh zročným naraz. Listom zo dňa 6.7.2016 „Výzva na zaplatenie pohľadávky-pokus o zmier“ vyzval žalobca žalovanú na zaplatenie dlhu podľa uznania dlhu najneskôr do 31.7.2016. Listom zo dňa 20.7.2016 „Odpoveď na výzvu zo dňa 6.7.2016“, žalovaná reagovala na tento pokus o zmier s tým, že oznámila žalobcovi, že sa mieni dať zastupovať advokátom a požiadala ho o poskytnutie lehoty na vyjadrenie do 31.8.2016. Faktúrami č. 1/04/2016 a č. 1/05/2016 si žalovaná účtovala u žalobcu cenu za dohodnutú prácu. Z detailu pohybu z účtu zo dňa 7.9.2015 je zrejmé, že žalobca zaslal na účet žalovanej sumu 4.000,- Eur. Z exportu pohybov na účte je zrejmé, že žalovaná zaslal žalobcovi na účet dňa 24.9.2015 sumu

3.300,- Eur a dňa 15.10.2015 sumu 300,- Eur. Z SMS komunikácie je zrejmé, že žalobca so žalovanou komunikovali ohľadom nezaplatenej mzdy v sume 672,- Eur, s tým, že dňa „10.6.“ žalobca navrhol žalovanej, aby si na celú čiastku 672,- Eur napísala príjmový a pokladničný doklad s tým, že do konca júna potom bude musieť zaplatiť len sumu 4.328,- Eur. Tiež je z nej zrejmé (ale nie je zrejmé kedy), že žalovaná žiadala osobu menom „F.,“ (manželka p. Z.) o pôžičku 100,- Eur a tiež inokedy tejto osobe oznamovala, že má núdzu o drobné, či si ich môže vytrhnúť z myčky alebo má počkať. Z pripojeného vyšetrovacieho spisu č. ČVS: ORP- 158/VYS- SE- 20178 je zrejmé že uznesením ORPZ Senica ČVS: ORP-158/VYS- SE -2017 zo dňa 30.5.2017 bolo odmietnuté trestné oznámenie Y. R. (žalovanej) pre podozrenie trestného činu vydierania podľa § 189 ods. 1.2 písm. d/ Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť páchatel' tým, že v presne nezistenom čase dňa 31.5.2016 v kancelárii čerpacej stanice F. F. Y. donútil pod hrozbou podania trestného oznámenia Y. R. (žalovanú), ktorá v tom čase na uvedenej čerpacej stanici pracovala v rámci svojej živnosti ako obsluha, aby podpísala „Uznanie práva dlžníkom podľa § 558 OZ“, týkajúce sa krátenia tržieb v sume 10.000,- Eur, čo menovaná zo strachu, že príde pre ňu polícia, že ju aj jej rodinu budú občania F. Y. ohovárať, stratí dobrú povesť, podpísala, pričom OS Senica vydal dňa 30.11.2016 pod č. k. 11C/180/2016-25 platobný rozkaz zaplatiť spoločnosti F. s.r.o. F. Y. sumu 10.000,- Eur. V tomto konaní boli vypočutí svedkovia (s ktorými dôkazmi sa okresný súd oboznámil ich prečítaním), okrem iného i R. F., ktorý vo svojej výpovedi potvrdil, že dňa 31.5.2016 bol osobne prítomný pri tom, kedy žalovaná podpísala uznanie dlhu, ktoré je predmetom sporu. V ten deň ho kontaktoval telefonicky Ing. T. Z. a požiadal ho, či by neprišiel na čerpaciu stanicu ako neustranný svedok. V čase, keď tam svedok prišiel, žalovaná bola za pultom. On išiel rovno do kancelárie za Ing. Z.. Krátko na to p. Z. zavolať žalovanú tiež do kancelárie, predložil jej Uznanie dlhu a povedal jej len, aby to podpísala a ona to bez slov podpísala. Ing. T. Z. v tomto trestnom konaní okrem iného vypovedal, že na sume 10.000,- Eur so žalovanou dohodli, pričom táto priznala, že od januára 2016 do 31.5.2016 mu na každej smene zobrala 100,- až 200,- Eur, t.j. 8-10 zmien za mesiac, čo je 5.000,- až 6.000,- Eur. Potom priznala, že v roku 2015 brala peniaze za kartóny cigariet, olej a iný tovar, ktorý nenablokovala a k tomu všetkému sa jej ešte dorátal dlh 2.000,- Eur z pôžičky, ktorú jej požičali, ktorú ešte nesplatila. Povedal jej vtedy, že to zaokrúhli na sumu 10.000,- Eur a k tomu ešte neráta peniaze z umývačky, pričom ona s týmto súhlasila. Naopak žalovaná vo svojej výpovedi v rámci trestného konania poprela, že by sa priznala k sume 10.000,- Eur a potvrdila, že uznanie dlhu podpísala len z dôvodu, že p. Z. a jeho manželka F. na ňu robili nátlak a vyhrážali sa jej políciou a ona sa bála možných následkov, hlavne hanby v obci F. Y.. Tvrdila, že v ten deň žiadala manželku p. Z., aby spravili inventúru, na čo jej manželka p. Z. povedala, že kvôli nej nebudú zatvárať čerpaciu stanicu, aby mohli vykonať inventúru.

4. Prvoinštančný súd právne uzavrel, že z výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil právny záver, že žaloba nebola podaná dôvodne. Medzi žalobcom a žalovanou vznikol síce obchodnoprávny vzťah, pričom okresný súd tento posúdil ako uzatvorenie mandátnej zmluvy podľa § 566 a nasl. Obchodného zákonníka (ďalej len zmluva), na základe ktorej vykonávala žalovaná ako živnostníčka pre žalobcu ako obchodnú spoločnosť určité obchodné záležitosti, konkrétne obsluhu čerpacej stanice v F. Y. za dohodnutú odmenu, ale bolo preukázané, že dlh, ktorý je predmetom tohto uznávacieho záväzku nevznikol v súvislosti s podnikaním v pravom slova zmysle (ako obchodnozväzkový vzťah), ale mal vzniknúť v súvislosti s „krátením tržieb“ teda "protiprávnou činnosťou", ktorej sa mala žalovaná dopustiť ako fyzická osoba pri plnení povinností podľa zmluvy, a preto sa nemôže jednať o uznanie dlhu podľa § 323 Obchodného zákonníka. V písomnej forme Uznaní dlhu zo dňa 31.5.2016 (v dokumente je omylom uvedený dátum 30.5.2016) je uvedený ako dôvod dlhu „krátenie tržieb“, pričom sám žalobca tvrdil, že do tejto sumy 10.000,- Eur zarátal aj pôžičku resp. jej zvyšok. V tejto súvislosti v konaní pred okresným súdom tvrdil v písomnom vyjadrení zo dňa 20.3.2017, že zo sumy 10.000,- Eur predstavuje pôžičku resp. jej zvyšok suma 1.700,- Eur, ďalej pri svojej výpovedi pred okresným súdom dňa 18.10.2017 (čl. 69) tvrdil, že zvyšok tejto pôžičky predstavuje sumu 1.450,- Eur a napokon v konaní pred orgánmi činnými v trestnom konaní (vid. pripojený trestný spis) tvrdil, že výška pôžičky predstavovala ku dňu uznania dlhu sumu 2.000,- Eur. Navyše dôvod, ktorý je uvedený v tomto uznaní dlhu je podľa názoru okresného súdu nedostatočne špecifikovaný, pretože nie je z neho jednoznačne zrejmé, čo je potrebné predstaviť si pod pojmom „krátenie tržieb“. Podľa názoru okresného súdu, vychádzajúc z výpovede a tvrdenia žalobcu sa žalovaná mala dopustiť v súvislosti so zmluvou trestného činu sprenevery, pričom doteraz nepodal na ňu trestné oznámenie v tomto smere a nebola za tento skutok ani žiadny iný skutok, ktorým by mala spôsobiť žalobcovi nejakú škodu či ujmu právoplatne uznaná vinnou. V záujme zachovania zásady „prezumpcie neviny“, má okresný súd za to, že žalovaná sa dňa 31.5.2016 nemohla zaviazat' k náhrade dlhu pochádzajúceho z „trestnej činnosti“, za ktorý skutok nebola v tom čase právoplatne odsúdená. Právny úkon uznania dlhu zo dňa 31.5.2016 vzbudzuje dôvodné pochybnosti o tom, čo bolo dôvodom uznania dlhu, preto

potom nespĺňa náležitosti vyžadované zákonom pre platnosť právneho úkonu uznania dlhu v zmysle ust. § 558 Občianskeho zákonníka, keď z listiny, na ktorej je uznanie dlhu zachytené, nie je dostatočne určitým spôsobom špecifikovaný právny dôvod uznania dlhu, ktorý by mal byť poznateľný a zrozumiteľný z tejto listiny nie len osobám, ktorých sa tento právny úkon týka, ale aj voči tretím osobám. Navyše zohľadniac samotné tvrdenia žalobcu o poskytnutej pôžičke, ktorú zahrnul do výšky tejto sumy ako je uvedené vyššie, nie je jednoznačná ani výška tohto dlhu, vzťahujúca sa k tomu istému jedinému dôvodu v tomto uznaní uvedenému. Právny úkon uznania dlhu je teda neplatným právnym úkonom, z ktorého potom nemôžu plynúť následky tak ako ich predpokladá ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka (rozsudok KS BB č.k. 13Co/238/2012 zo dňa 16.10.2012). Žalovaná žiadnym spôsobom nepreukázala, že by bola zo strany žalobcu resp. tretích osôb donútená akýmkoľvek spôsobom toto uznanie dlhu podpísať. Toto potvrdzujú i výsledky trestného konania špecifikovaného vyššie, kedy uznesením OR PZ Senica ČVS: ORP-158/VYS- SE -2017 zo dňa 30.5.2017 bolo odmietnuté trestné oznámenie Y. R. (žalovanej) pre podozrenie z trestného činu v súvislosti s podpísaním tohto uznania dlhu. Toto nepotvrdili ani vypočutí svedkovia Y. M. a M. Y. ktorí neboli prítomní pri podpise tohto uznania. Pokiaľ o ide o návrhy strán sporu na vykonanie dokazovania výsluchom svedkov, ktorých navrhovali vypočuť vo svojich písomných podaniach, títo napokon na vypočutí ostatných svedkov, než tých ktorí boli vypočutí netrvali. Ohľadom predloženie kamerových záberov zo sporného obdobia ako aj denníka, kde sa mali zapisovať denné tržby zo sporného obdobia (ktoré žiadala žalovaná), žalobca sa vyjadril, že ich nemôže predložiť nakoľko už neexistujú.

5. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanej, ktorá mala v konaní úspech, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca výlučne v zamietnutom výroku a výroku o náhrade trov konania, ktorým navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť a priznať mu náhradu trov konania. Poukázal na § 365 ods. 1 písm. b), e), f), h) Civilného sporového poriadku. Súd prvej inštancie sa na každom pojednávaní pri právnom zhodnotení skutkového stavu a z tohto vyplývajúceho právneho názoru súdu výslovne vyjadril, že nárok uplatnený žalobcom v tomto konaní považuje za dôvodný a dokument označený ako "Uznanie dlhu" za platný právny úkon spĺňajúci všetky zákonom požadované náležitosti podľa § 588 Občianskeho zákonníka. Zároveň výslovne potvrdil, že žalovaná počas vykonaného dokazovania nepreukázala, že by tento právny úkon mal byť absolútne neplatným. Právne zhodnotenie skutkového stavu veci nie je síce súčasťou každej zápisnice z pojednávaní, avšak je zachytené na zvukových nahrávkach z pojednávaní pred súdom prvej inštancie. Okresný súd považoval nárok uplatnený v tomto konaní za dôvodný a dokument "Uznanie dlhu" za platný, žalobca ním pred súdom prvej inštancie uplatnené návrhy na vykonanie dokazovania zobral späť, resp. na ich vykonaní netrval a ďalšie návrhy nepredkladal. Žalobca vykonanie ním navrhovaných dôkazov nepovažoval za nevyhnutné, keďže súd prvej inštancie ním uplatnený nárok považoval za preukázaný a dôvodný. Následne súd prvej inštancie nárok žalobcu zamietol, a to aj napriek tomu, že sa na predchádzajúcich pojednávaniach vyjadroval tak, že nárok dôvodným je, čo okresný súd následne v odôvodnení napadnutého rozsudku odôvodnil tým, že tento právny úkon má byť podľa jeho názoru neplatným, čím došlo k neočakávanej zmene v právnom názore súdu prvej inštancie na posudzovanú vec. Rozhodnutie je pre žalobcu prekvapivým a nepredpokladaným. Súd prvej inštancie posúdil dokument označený ako "Uznanie dlhu" podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a nie podľa ustanovení Obchodného zákonníka, čo odôvodnil tým, že "tento záväzok nevznikol v súvislosti s podnikaním v pravom slova zmysle, ale mal vzniknúť v súvislosti s krátením tržieb teda protiprávnou činnosťou, ktorej sa mala žalovaná dopustiť ako fyzická osoba pri plnení povinností podľa zmluvy a preto sa nemôže jednať o uznanie dlhu podľa § 323 Obchodného zákonníka. Uvedený právny názor okresného súdu nemusí byť výslovne právne nesprávny, avšak ak by súd prvej inštancie dospel k záveru, že ide o uznanie záväzku podľa § 323 Obchodného zákonníka, tak by nárok musel priznať. Na uznanie záväzku podľa Obchodného zákonníka sú kladené miernejšie zákonné požiadavky ako je tomu pri uznaní dlhu podľa § 588 Občianskeho zákonníka. Ak by sa odvolací súd stotožnil s názorom, že dokument označený ako "Uznanie dlhu" mal byť zo strany súdu prvej inštancie posudzovaný ako právny úkon podľa § 323 Obchodného zákonníka, nakoľko žalovaná sa krátenia tržieb dopúšťala v priamej súvislosti s jej podnikateľskou činnosťou, tak poukázal na to, že žaloba je síce podaná proti žalovanej ako fyzickej osobe, avšak táto skutočnosť nemá za následok, že by žalovaná ako fyzická osoba nemala pasívnu vecnú legitimitáciu, nakoľko žalovaná je v žalobe špecifikovaná dostatočne a ide o rovnaký subjekt, t. j. totožnosť žalovanej je zachovaná, a žalovaná rovnako ako fyzická osoba a rovnako aj ako fyzická osoba podnikateľ zodpovedá za svoje záväzky celým svojim majetkom.

V žalobe označený subjekt je totožný a uvedené nezakladá nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ani ak by malo byť uznanie záväzku posúdené podľa § 323 Obchodného zákonníka. Je zrejmé, že žalobcovi ako aj žalovanej pred podpisom tohto dokumentu bol dôvod - titul vzniku dlhu nad všetku pochybnosť jasný, t. j. špecifikovaný určito, inak by žalovaná tento dokument vlastnoručne nepodpísala. Uvedené mali potvrdiť svedkovia navrhnutí žalobcom. S názorom okresného súdu, že pojem "krátenie tržieb" ako dôvod uznania je nedostatočne špecifikovaný nesúhlasí, keď dôvod uznania záväzku je dostatočne špecifikovaný a určitý spĺňajúci zákonom požadované náležitosti a uznanie dlhu ako celok je platným právnym úkonom. Krátenie tržieb bezpochyby predstavuje konanie žalovanej spočívajúce v neoprávnenom prisvojení si tržby za inak predaný tovar koncovému zákazníkovi, ktorý žalovaná v kase nenablokovala a cenu tovaru si ponechala (spôsob konania žalovanej uviedol a opísal žalobca podrobne na pojednávaní). Navyiac krátenie tržieb je všeobecným pojmom, ktorého význam spočíva v nepriznaní tržby za účelom získania neoprávneného prospechu konajúceho subjektu, a to buď nepriznaním tržby tomu, komu je subjekt povinný tržbu odvieť, alebo nepriznaním tržby voči tomu, voči ktorému následne konajúcejmu subjektu vznikajú z tržby odvodové povinnosti (ak subjekt neprizná celú tržbu, o to nižšia je odvodová povinnosť). Argument okresného súdu spočívajúci v nepodaní trestného oznámenia je pre posúdenie tejto veci irelevantným a nie je rozhodnou skutočnosťou pre posúdenie veci. Okresný súd vyslovil právny názor, že akékoľvek uznanie dlhu pochádzajúceho z trestnej činnosti (z titulu spáchaného trestného činu) je neplatné (ak vina v čase uznania nebola právoplatne vyslovená odsudzujúcim rozsudkom, t. j. navyše na doplnenie: je neplatné aj vtedy, ak k právoplatnému uznaniu viny došlo po právoplatnom uznaní viny). Subjekt môže uznať svoj dlh, ktorý má pôvod vzniku v trestnej činnosti, a to bez ohľadu k tomu, či bol v čase uznania alebo aj potom následne uznaný právoplatne za vinného zo skutku, z ktorého spáchania dlh vznikol, alebo nebol právoplatne uznaný za vinného. Výška dôvodu - titulu krátenia tržby bola ustálená na základe vzájomného a dobrovoľného konsenzu medzi žalobcom a žalovanou, o čom svedčí vlastnoručný podpis žalovanej na dokumente označenom ako "Uznanie dlhu". Ak okresný súd v odôvodnení rozsudku sponchybnuje dôvod a výšku uznania dlhu na základe pôvodného vyjadrenia žalobcu, že do tohto dlhu žalobca zarátal aj nevrátenú pôžičku, tak mal pri zhodnotení skutkového stavu a z toho vyplývajúceho právneho názoru súdu uvedenú skutočnosť vysloviť. Okresný súd výslovne uviedol, že predmetom konania nie je poskytnutá pôžička a z tohto dôvodu dokazovanie neviedol. V súdnom spise je listinný dôkaz o tom, že žalobca poskytol žalovanej pôžičku vo výške 4.000,- Eur prevodom na účet žalovanej a ďalšiu časť poskytnutej pôžičky vo výške 1.000,- Eur mal žalobca v úmysle preukázať výsluchom manželky konateľa žalobcu, ktorá bola prítomná pri tom, keď žalobca z tržieb v prevádzke žalobcu poskytol žalovanej zároveň sumu 1.000,- Eur. Podľa nášho názoru súd prvej inštancie s poukazom na ním vyslovený právny názor v rozsudku mal dokazovanie vo veci zamerať aj na poskytnutú pôžičku, resp. jej nevrátenú časť, a následne podľa preukázaného skutkového stavu ponížiť uplatnený nárok o nevrátenú časť pôžičky. Okresný súd výslovne počas pojednávania vyzval žalobcu, aby špecifikoval právny titul a výšku uplatneného nároku v tomto konaní, pričom žalobca uviedol, že priznania uplatneného nároku v danej výške sa domáha z titulu krátenia tržieb vo výške uplatneného nároku, ktorého dôvodnosť preukazuje dokumentom označeným ako "Uznanie dlhu", t. j. žalobca špecifikoval uplatnený nárok v tom zmysle, že jeho priznania sa nedomáha z titulu nevrátenej pôžičky, a to ani z časti.

7. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná, ktorá uviedla, že odvolanie žalobcu je v celom rozsahu nedôvodné a napadnutý rozsudok navrhla potvrdiť. Žalobca svoj nárok oprel o jeden jediný dôkaz listinného charakteru, a to tzv. uznanie dlhu zo dňa 30.5.2016, ktorý je v celom rozsahu neplatný, pretože nespĺňa náležitosti podľa § 588 Občianskeho zákonníka. Titul, o ktorý svoj nárok opiera žalobca je označený ako "krátenie tržieb", čo je termín v ostrom rozpore z pojmom dlhu. Dlhu je niečo, čo vzniklo zákonným spôsobom, avšak krátenie tržieb je obyčajná zlodejina, teda priame okrádanie žalobcu žalovanou. Žalobca žalovaná neboli vo vzťahu dlžníka a veriteľa, nevznikol medzi nimi dlh a nešlo ani o jednostranný úkon žalovanej, ktorým by uznávala svoju zákonnú povinnosť. Okresný súd nesprávne ustálil, že tento úkon bol urobený 31.5.2016 a omylom označený dátumom 30.5.2016, pretože bolo nesporné preukázané a potvrdil to sám žalobca, že túto listinu vypracoval spoločne s právnikom pánom Y. dopredu, o čom jasne svedčí aj dátum, ktorý je na tejto listine uvedený. Žalobca sám potvrdil, že po prvom jednaní so žalovanou išiel domov a priniesol jej listinu, vlastne iba na podpis. V predmetnej veci nikdy neprebehlo trestné konanie, pretože žalobca nemal ničím svoj nárok podložený. Až na záver konania, začal okresný súd konať v súlade s právom a vlastne zistil, že žalobca ani nevie, ako má svoj nárok nazvať. Na poslednom pojednávaní dokonca svoj nárok označil ako manko, čo je pracovnoprávny pojem, kedy musí byť preukázané, že poškodenému vznikla škoda, v akej výške a tento nevie, kto z pracovníkov za túto škodu zodpovedá, keďže ich tam pracovalo viac. Žalobca požičal žalovanej sumu

len 4.000,- Eur, ktorá bola v čase podpísania dlhu už vyrovnaná. Žalobca zneužil živnosť kozmetičky na to, že jej uhradil mzdu za dodávateľské služby. Tvrdenie žalobcu, že išlo o mandátnu zmluvu je absurdné, keďže žalovaná takúto zmluvu neuzavrela.

8. K vyjadreniu žalovanej k odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že odkazuje na svoje odvolanie. Poukázal na zjavnú nesprávnosť v písaní uvedenú v odvolaní žalobcu na strane 6 tohto odvolania, na mieste ktorom je uvedené odsudzujúcim rozsudkom, t. j. navyše na doplnenie: je neplatné aj vtedy, ak k právoplatnému uznaniu viny došlo po právoplatnom uznaní viny).", pričom správne má byť uvedené odsudzujúcim rozsudkom, t. j. navyše na doplnenie: je neplatné aj vtedy, ak k uznaniu záväzku došlo síce počas prebiehajúceho trestného konania avšak pred právoplatným uznaním viny)." Bola to žalovaná, ktorá opakovane žalobcu žiadala o poskytnutie možnosti vykonávať pre žalobcu služby v jeho prevádzke. V snahe jej pomôcť dohodol sa na odplatnom poskytovaní jej služieb v jeho prevádzke. Žalovaná skutky a výšku spôsobenej škody žalobcovi a prítomným svedkom priznala (manželka konateľa žalobcu, zákazník v prevádzke žalobcu). Sľubovala, že všetko splatí, uznala svoj záväzok. Žalobca mal za to, že so žalovanou sa riadne dohodol, čo bolo potvrdené uznaním záväzku/dlhu zo strany žalovanej. Nateraz, s odstupom času (po nezaplatení prvej splátky), žalovaná svoje protiprávne konanie popiera, pričom nezdôvodnila prečo teda uznanie podpísala, keď podľa jej tvrdenia nemala spôsobiť žiadnu škodu. Ak ju mal teda žalobca údajne nútiť k podpisu uznania škody, ktorú ako tvrdí nespôsobila, tak rovnako neuviedla spôsob akým mala byť údajne zo strany žalobcu nútená k podpisu a zároveň prečo neoznámila takéto konanie žalobcu zložkám PZ. Ak by žalobca mohol predpokladať pre neho prekvapivú zmenu právneho názoru súdu na vec, ktorá zmena nastala po skončení dokazovania vo veci, resp. po poslednom pojednávaní, tak by bol žalovanej položené otázky. Nejedná sa o zodpovednosť žalobcu, ak žalobca fungovanie svojej prevádzky zabezpečuje prostredníctvom fyzických osôb - živnostníkov, ktorý v predmete činnosti nemajú zapísanú zodpovedajúcu živnosť (ako napr. žalovaná, o čom sa žalobca dozvedel až v tomto konaní). Pri mandátnej zmluve zákon nevyžaduje písomnú formu. Navyiac obchodnoprávny vzťah medzi žalobcom a žalovanou je preukázateľný mesačnou fakturáciou v obdobnej výške súm a platením dohodnutej odmeny žalovanej zo strany žalobcu (teda žalobca neurčoval výšku odplaty svojvoľne, a to najmä z dôvodu, že faktúry predsa vystavovala žalovaná a nie žalobca). Súd prvej inštancie zamietnutie žaloby odôvodnil aj argumentáciou o pôžičkách.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalobcu bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, e/, f/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), bez potreby doplnenia dokazovania, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom rozsahu vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

10. Odvolaním nebol napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu žalovanej na prerušenie konania, preto je tento právoplatný.

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolaní strán bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu žalobcu (zaplatenie sumy 10.000,- Eur, úroku z omeškania 9 % ročne zo sumy 10.000,- Eur od 1.8.2016 do zaplatenia) zamietol (I. výrok) a žalovanej priznal náhradu trov konania (II. výrok) z dôvodu, že právny úkon uznania dlhu zo dňa 31.5.2016 nespĺňa náležitosti vyžadované zákonom pre platnosť právneho úkonu uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka a to s poukazom na odvolacie argumenty uplatnené odvolateľmi.

12. Odvolací súd vyzval strany v zmysle § 382 CSP, aby sa vyjadril k použitiu ustanovení § 323 Obchodného zákonníka, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a sú pre rozhodnutie

veci rozhodujúce. Žalovaná sa vyjadrila a uviedla, že napadnutý rozsudok navrhuje potvrdiť. Bolo preukázané, že jediný listinný dôkaz, tzv. uznanie dlhu, o ktorý žalobca opiera nárok je neplatný z dôvodov formálnych aj obsahových. Základným predpokladom uznania dlhu je existencia dlhu, pričom v čase tohto úkonu žalobcovi nič nedlhovala. V samotnej listine žalobca ako právny titul uvádza krátenie tržieb, čo je priame okrádanie žalobcu žalovanou. Za takéhoto titulu sa zo zlodēja nemôže stať dlžník, iba v prípade, že by trestný súd preukázal, že odcudzovala tržby, určil aspoň približný čas a miesto spáchania skutku a výšku spôsobenej škody. Trestný súd by v adhéznom konaní sám o nároku na náhradu škody nerozhodoval a odkázal by žalobcu ako poškodeného s nárokom na občianskoprávne konanie. Nerozumie aký obchodnoprávny vzťah medzi stranami vznikol a z akého titulu, keď ústna dohoda bola, že žalovaná bude o žalobcu pracovať ako obsluha čerpacej stanice, aby tento nemusel platiť žiadne odvody.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 9.8.2016 podal žalobca žalobu na okresný súd. Dňa 30.11.2016 vydal okresný súd platobný rozkaz č. k. 11C/180/2016-25, ktorým žalobe vyhovel. Dňa 27.12.2016 podala žalovaná voči platobnému rozkazu odpor, ktorým žiadala žalobu zamietnuť. Uznesením č. k. 11C/180/2016-32 okresný súd zrušil platobný rozkaz. Dňa 6.9.2017 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci (zápisnica o pojednávaní zo dňa 6.9.2017 na č. l. 65), na ktorom sa okresný súd pokúsil o zmier strán, žalobca nemal návrhy na vykonanie dokazovania a žalovaná navrhla vypočuť ako svedkov: Y. M. a M. Y., ktoré bolo odročené na termín 18.10.2017. Na pojednávaní dňa 18.10.2017 začal okresný súd dokazovanie vo veci a podľa § 181 ods. 2 CSP konštatoval (v zhode s obsahom zvukového záznamu z pojednávania), že vzhľadom na protichodné tvrdenia strán sporu v tomto štádiu nie je možné ustáliť jednoznačný právny záver, resp. ktoré tvrdenia žalobcu považuje za sporné, resp. nesporné a opačne. Následne boli vypočuté strany a svedkovia žalovanej: Y. M. a M. Y.. Po vypočutí svedkov právny zástupca žalobcu uviedol, že nemajú ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania. Právna zástupkyňa žiadala, aby žalobca predložil súdu denník, do ktorého si zapisoval prehľad tržieb každodenný za obdobie od 10/2015 do 5/2016 ako aj inventúrny záznam za toto obdobie a okresný súd konštatoval, že predloženie účtovných dokladov tak ako to navrhuje zástupkyňa žalovanej je relevantným dôkazom z hľadiska rozhodnutia vo veci a podľa obsahu zvukového záznamu z pojednávania okresný súd konštatoval, že uznanie považuje za platné. Právny zástupca na záver navrhol vypočutie svedkov p. F. a F. Z., ktorých účasť na pojednávaní zabezpečí. Pojednávanie bolo odročené na termín 15.11.2017 s tým, že žalobca predloží do spisu denník ohľadom denných tržieb a doklady, z ktorých bude zrejmé vykonanie príp. inventúry za obdobie 10/2015 do 5/2016 a budú vypočutí svedkovia: R. F. a F. Z.. Na pojednávaní dňa 15.11.2017 právny zástupca žalobcu uviedol, že netrvajú na vypočutí svedkov: R. F. a F. Z., denník denných tržieb zo sporného obdobia žalobca už nemá k dispozícii, inventúra za obdobie od 10/2015 do 5/2016 v prevádzke žalobcu nebola vykonaná. Podľa zvukového záznamu z pojednávania okresný súd konštatoval, že uznanie je nejasné. Okresný súd postupoval podľa § 181 ods. 2 CSP a jeho konštatovanie zo zápisnice je zhodné a obsahom zvukového záznamu z pojednávania. Právny zástupca žalobcu uviedol, že sa jedná jednoznačne o manko, žalovaná pracovala u žalobcu na základe mandátnej zmluvy. Právny zástupca žalobcu a ako aj zástupkyňa žalovanej zhodne uviedli, že nemajú návrhy na doplnenie dokazovania. Pojednávanie bolo odročené za účelom vyhlásenia rozsudku na termín 13.12.2017, na ktorom bol vyhlásený rozsudok.

14. Podľa § 181 ods. 2 CSP, po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

15. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že súd je pred ďalším postupom vo veci povinný určiť, ktoré skutkové tvrdenia považuje medzi stranami za sporné a ktoré za nesporné. Za rovnako sudca na prvom pojednávaní oznámi, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Náležité splnenie uvedených povinností je podmienené dôsledným oboznámením sa s listinnými dôkaznými prostriedkami, celkovým skutkovým stavom veci, procesnými podaniami strán a musí v neposlednom rade vychádzať z predbežného právneho posúdenia veci. Obligatórne určenie sporných a nesporných skutkových tvrdení a vymedzenie predmetu dokazovania má zásadný význam pre ďalší procesný postup strán v kontradiktórnom sporovom konaní. Postup súdu je pre strany a ich zástupcov na základe uvedených úkonov predvídateľný. Súd je zároveň povinný umožniť stranám adekvátne reagovať na vzniknutú procesnú situáciu a vytvoriť im priestor na uplatnenie primeraných prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany vo vzťahu k ochrane ich subjektívnych práv a oprávnených záujmov. Taktiež je

sudca povinný na prvom pojednávaní stranám a ich zástupcom oznámiť predbežné právne posúdenie veci, ktorého účelom je zefektívnenie, zrýchlenie a zjednodušenie sporového konania, vrátane prevencie tzv. prekvapivých rozhodnutí.

16. S námietkou žalobcu, že súd prvej inštancie na každom pojednávaní pri právnom zhodnotení skutkového stavu a z tohto vyplývajúceho právneho názoru okresného súdu výslovne vyjadril, že nárok uplatnený žalobcom v tomto konaní považuje za dôvodný a dokument označený ako "Uznanie dlhu" za platný právny úkon spĺňajúci všetky zákonom požadované náležitosti podľa § 588 Občianskeho zákonníka sa odvolací súd nestotožnil a to s poukazom na obsah spisu špecifikovaný v odseku 12. Z obsahu zápisníc z pojednávania zo dňa 6.9.2017, zo dňa 18.10.2017, zo dňa 15.11.2017 vyplýva, že okresný súd ani raz nekonštatoval, že nárok žalobcu uplatnený v tomto konaní považuje za dôvodný (uvedené nevyplýva ani z obsahu zvukových záznamom z pojednávania), iba na pojednávaní dňa 18.10.2017 podľa obsahu zvukového záznamu z pojednávania konštatoval, že uznanie považuje za platné, avšak na následnom pojednávaní dňa 15.11.2017 (opäť podľa obsahu zvukového záznamu z pojednávania) konštatoval, že uznanie je nejasné. S ohľadom na uvedené neobstojí námietka žalobcu, že na uplatnených návrhom na vykonanie dokazovania netrval, keďže okresný súd považoval nárok za dôvodný. Odvolací súd poukazuje na to, že hoci sa žalobca zaviazal zabezpečiť účasť svedkov: R. F. a F. F. na pojednávaní dňa 15.11.2017, uvedené nesplnil a na tomto pojednávaní zároveň prostredníctvom právneho zástupcu na vykonaní týchto dôkazov netrval. Aj potom ako okresný súd postupoval podľa § 181 ods. 2 CSP a tiež konštatoval, že uznanie je nejasné, právny zástupca žalobcu výslovne uviedol, že návrhov na doplnenie dokazovania niet. Nemožno sa teda ani stotožniť s námietkou žalobcu, že napadnutým rozsudkom došlo k neočakávanej zmene v právnom názore súdu prvej inštancie na posudzovanú vec, a že rozhodnutie je pre žalobcu prekvapivým a nepredpokladaným. Žalobca v odvolaní nenamieta postup okresného súdu podľa § 181 ods. 2 CSP, pričom postup okresného súdu podľa označené ustanovenia vyplýva aj z obsahu zápisníc z pojednávania.

17. Prekvapivé rozhodnutie predstavuje odňatie možnosti konať pre súdom iba vtedy, ak vyplýva zo skutočností, že uplatnený nárok nebol protistranou popretý a aj napriek tom súd žalobu zamietol.

18. Žalobca namietal, že okresný súd vydal prekvapivé rozhodnutie, s čím sa však okresný súd nestotožnil, keď o prekvapivé rozhodnutie v danej veci nešlo, keďže žalovaná už v odpore s nárokom žalobcu nesúhlasila, a teda jeho nárok poprela a svoj názor na vec nezmenila. Pritom právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. I.ÚS/50/04).

19. Vykonaným dokazovaním mal okresný súd preukázať, že žalovaná na základe ústnej zmluvy vykonávala pre žalobcu prácu v trvaní asi dva roky do 5/2015 (vrátane). Dňa 31.5.2016 (omylom je v písomnom vyhotovení uvedený dátum 30.5.2016) podpísala žalovaná dokument označený ako „Uznanie práva dlžníkom podľa § 558 Občianskeho zákonníka“, ktorým uznala voči žalobcovi dlh ako veriteľovi vo výške 10.000,- Eur z dôvodu krátenia tržieb na čerpacej stanici v F. Y. a zaviazala sa ho vyrovnáť splátkami po 5.000,- Eur mesačne do 31.7.2016 pod následkom výhody splátok.

20. Podľa § 566 ods. 1 Obchodného zákonníka, mandátnou zmluvou sa mandatár zaväzuje, že pre mandanta na jeho účet zariadi za odplatu určitú obchodnú záležitosť uskutočnením právnych úkonov v mene mandanta alebo uskutočnením inej činnosti a mandant sa zaväzuje zaplatiť mu za to odplatu.

21. Mandátna zmluva upravuje iba vzťah medzi mandatárom a mandantom a môže byť uzatvorená v akejkoľvek forme. Písomnú formu však musí mať v prípade, ak bude obsahovať plnú moc k uskutočneniu právnych úkonov v mene mandanta.

22. Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

23. Podľa § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti, ods. 8 pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

24. Podľa § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak niekto písomne uzná svoj určitý záväzok, predpokladá sa, že v uznanom rozsahu tento záväzok trvá v čase uznania. Tieto účinky nastávajú aj v prípade, keď pohľadávka veriteľa bola v čase uznania už premlčaná.

25. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že medzi stranami vznikol obchodnoprávny vzťah a to uzatvorením mandátnej zmluvy podľa § 566 a nasl. Obchodného zákonníka, na základe ktorej žalovaná vykonávala pre žalobcu obsluhu čerpacej stanice za dohodnutú odmenu, pričom existencia pracovnoprávneho vzťahu medzi stranami nebola preukázaná a ani tvrdená. Pričom odvolací súd má za to, že práva a povinnosti účastníkom zmluvného vzťahu musia byť vo vzájomnej rovnováhe a teda žalovaná ako živnostníčka by ani nemohla mať práva živnostníka vyplývajúce z mandátnej zmluvy a zároveň aj prípadné povinnosti zamestnanca vyplývajúce z pracovnej zmluvy uzavretej podľa Zákonníka práce (prípadne dohody o hmotnej zodpovednosti).

26. Pokiaľ ide o záver okresného súdu, že dlh, ktorý je predmetom uznávacieho záväzku, ktorý mal vzniknúť v súvislosti s „krátením tržieb“ teda „protiprávnou činnosťou“, je uznaním dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka sa odvolací súd nestotožnil. Naopak, keďže sa jedná o dlh, ktorý vznikol pri plnení povinností žalovanej podľa mandátnej zmluvy, má odvolací súd za to, že práve z dôvodu, že dlh (záväzok), ktorý bol žalovanou uznaný vyplýva z obchodnoprávneho vzťahu strán v zmysle mandátnej zmluvy, je nutné tento uznávací úkon žalovanej (zo dňa 31.5.2016) posudzovať podľa ustanovenia § 323 Obchodného zákonníka, na čo správne v odvolaní poukázal žalobca.

27. Uznanie dlhu je samostatným zabezpečovaním inštitútom, ktorý plní zabezpečovaciu funkciu tým, že zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase uznania. Uznanie dlhu nie je novým právnym titulom záväzku. Zakladá sa ním právna domnienka, že dlh v čase jeho uznania existoval, ktorá je však vyvrátiteľná dôkazom opaku. Znamená to, že skutočnosť, pre ktorú je v zákone stanovená domnienka, ktorá pripúšťa dôkaz opaku, má súd za preukázanú, pokiaľ v konaní nevyšiel najavo opak. Procesným dôsledkom uznania dlhu je presun dôkazného bremena z veriteľa na dlžníka. Veriteľ má v prípade sporu uľahčenú situáciu tým, že nemusí dokazovať vznik dlhu a jeho výšku v čase jeho uznania. Na dlžníkovi naopak je, ak chce byť v spore úspešný, aby preukázal, že dlh nevznikol, že bol splnený alebo inak zanikol. Tieto skutočnosti sú totiž pravým opakom toho, čo uvádza domnienka, t.j. sú spôsobilé, ak vyjdú v konaní najavo, vyvrátiť obsah domnienky (pozri rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/143/2008).

28. Inštitút uznania záväzku je jedným z právnych prostriedkov zabezpečenia záväzku. Zákon za podstatnú náležitosť uznania záväzku považuje uznanie určitého záväzku. Bližšie však tento pojem nevymedzuje. Ak porovnáme úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku, zistíme, že táto úprava vymedzuje inštitút "uznania dlhu" (§ 558 Občiansky zákonník), pričom však predmet uznania vymedzuje podrobnejšie, než je to v prípade úpravy uznania záväzku v Obchodnom zákonníku. V občianskoprávnom chápaní je predmet uznania, t. j. dlh, určený čo do dôvodu a výšky. Z dikcie § 323 Obchodného zákonníka vyplýva, že ide o záväzok, ktorý je predmetom uznania a zvyrazňuje sa jeho určitosť. Tento pojem treba chápať tak, že nevyhnutnými zložkami jeho charakteristiky sú jednak dôvod a jednak výška záväzku (dlhu). Pri takejto interpretácii vlastne niet obsahového rozdielu medzi občianskoprávnym a obchodnoprávnym chápaním záväzku (dlhu), resp. predmetu uznania. Uznanie záväzku treba kvalifikovať ako jednostranný právny úkon dlžníka, ktorý je adresovaný veriteľovi. Týmto úkonom dlžník uznáva svoj určitý záväzok, čím vlastne potvrdzuje jeho platnosť v čase uznania. Zákon na účinnosť takého uznania predpisuje obligatórne písomnú formu. Zákonným dôsledkom uznania záväzku je právna domnienka (vyvrátiteľná), že záväzok v čase uznania existoval (trval). Všeobecne sa prijíma názor, že uznanie záväzku nespôsobuje zánik pôvodného záväzku a jeho prípadné nahradenie novým záväzkom z dôvodu uznania. Keďže právna domnienka existencie záväzku v čase jeho uznania je vyvrátiteľná, dlžník môže dodatočne namietat, že záväzok v čase jeho uznania už neexistoval (napr. preukáže, že bol splnený), pozri rozsudok NS SR sp. zn. 1M Cdo 10/2009.

29. Podľa § 153 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

30. Prostriedkami procesného útoku a procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky proti týmto návrhom a hmotnoprávne námietky.

31. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

32. Podľa § 132 ods. 3 CSP, žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

33. Jedným z najvýznamnejších štádií civilného sporového konania je dokazovanie. Prostredníctvom dokazovania súd zisťuje, či skutkový stav prezentovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu zodpovedá alebo nezodpovedá skutočnosti. Predmetom dokazovania je teda skutok (fakty, objektívna realita) tvrdý stranami sporu, ktorý má význam pre rozhodnutie o merite sporu. S bremenom tvrdenia je preto neodmysliteľne späté dôkazné bremeno. V súvislosti s dokazovaním vyvstáva otázka, kto a čo je povinný v súkromnoprávnom spore preukazovať, pričom s touto otázkou nevyhnutne súvisí aj tzv. negatívna dôkazná teória. Žalobca je v zásade povinný tvrdiť a preukazovať skutočnosti, ktoré opodstatňujú jeho ohrozené alebo porušené právo, resp. právom chránený záujem. Žalovaný je povinný (za predpokladu, že chce byť úspešný v spore) tvrdiť a preukazovať skutočnosti, ktoré právo žalobcu vylučujú. Z toho vyplýva, že v spore nedokazuje iba žalobca, ale v závislosti od procesnej situácie môže dochádzať k presunu bremena tvrdenia a dôkazného bremena na žalovaného. Z pravidla, že každý preukazuje iba svoje vlastné skutkové tvrdenia, existuje výnimka vychádzajúca zo skutočnosti, že od nikoho nemožno spravodlivo požadovať, aby preukazoval reálnu neexistenciu určitej skutočnosti (negatívnu skutočnosť - niečo, čo sa nestalo, čo neexistuje). Preukazovanie takejto skutočnosti je spravidla objektívne nemožné, pričom tento jav sa v rímskom práve označoval ako probatio diabolica. V týchto prípadoch hovoríme o presune dôkazného bremena na protistranu. Z civilnej procesualistiky sa pre túto skutočnosť používa termín negatívna dôkazná teória. Táto teória sa uplatní vtedy, keď nie je možné neexistenciu určitej skutočnosti dokázať prostredníctvom tvrdenia iných pozitívnych skutočností, ktoré v konečnom dôsledku vedú k záveru o tom, že určitá negatívna skutočnosť je daná. Na nikom nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti.

34. Keďže žalovaná v danej veci popierala existenciu dlhu (záväzku) ku dňu jeho uznania (31.5.2016) s poukazom na odsek 28 bolo na nej dôkazné bremeno uvedené preukázať, pričom ako prostriedok procesnej obrany navrhovala uvedené preukázať (peňažným) denníkom, do ktorého sa zapisoval prehľad tržieb za obdobie od 10/2015 do 5/2016 ako aj inventúrny záznam za toto obdobie a to na pojednávaní dňa 18.10.2017. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že nakoľko však predmetnými písomnosťami nedisponovala, keďže sa jednalo o (preukázateľne) písomnosti žalobcu, bolo správnym postupom okresného súdu, že predmetné písomnosti, konkrétne peňažný denník, do ktorého sa zapisoval prehľad tržieb za obdobie od 10/2015 do 5/2016 uložil predložiť žalobcovi s poukazom na obsah zápisnice z pojednávania zo dňa 18.10.2017, ktorý však uvedené nepredložil s tvrdením, že tieto zošity žalobca neskladuje (avšak zároveň potvrdil, že denné tržby sa zapisovali do zošita). V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na obsah vyjadrenia žalobcu k odporu žalovanej na č.l. 38, v ktorom okrem iného v bode 5. žalobca uvádza, že skontroloval kamerové záznamy spolu s písomnými záznamami a zistil finančné rozdiely, teda tvrdenie z pojednávania zo dňa 15.11.2017 o neexistencii „zošitov“ považuje odvolací súd za účelové. Pričom aj s poukazom na zákon o účtovníctve konkrétne ustanovenia citovaného v odsekoch uvedené popierajú, keďže žalobca ako účtovná jednotka bol povinný viesť účtovníctvo a jednotlivé účtovné záznamy uchovávať.

35. Podľa § 4 ods. 3 zákona o účtovníctve, účtovná jednotka, ktorá je právnickou osobou, vedie účtovníctvo odo dňa svojho vzniku až do dňa svojho zániku s výnimkou podľa odseku 3; fyzická osoba vedie účtovníctvo po dobu, počas ktorej podniká alebo vykonáva inú samostatnú zárobkovú činnosť, ak preukazuje svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov.

36. Podľa § 15 ods. 1 písm. a) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, účtovná jednotka účtujúca v sústave jednoduchého účtovníctva účtuje v týchto účtovných knihách: a) v peňažnom denníku, b) v knihe pohľadávok, c) v knihe záväzkov, d) v pomocných knihách, ak je ich vedenie potrebné na preukázanie a vykazovanie predmetu účtovníctva v účtovnej závierke, napríklad pomocná kniha o zložkách majetku, o záväzkoch z pracovnoprávných vzťahov.

37. Poľa § 15 ods. 2 zákona o účtovníctve, peňažný denník obsahuje najmä údaje o a) stave peňažných prostriedkov účtovnej jednotky v hotovosti a na účtoch v bankách.

38. Podľa § 35 ods. 3 zákona o účtovníctve, účtovné záznamy sa uchovávajú takto: a) účtovná závierka, výkazy vybraných údajov z účtovných závierok podľa § 17a a 22 a výročná správa počas desiatich rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú, b) účtovné doklady, účtovné knihy, zoznamy účtovných kníh, zoznamy číselných znakov alebo iných symbolov a skratiek použitých v účtovníctve, odpisový plán, inventúrne súpisy, inventarizačné zápisy, účtový rozvrh počas piatich rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú, c) účtovné záznamy, ktoré sú nositeľmi informácie týkajúcej sa spôsobu vedenia účtovníctva a ktorými účtovná jednotka dokladuje formu vedenia účtovníctva (§ 31 ods. 2) počas piatich rokov nasledujúcich po roku, v ktorom sa naposledy použili, d) ostatné účtovné záznamy počas doby určenej v registratúrnom pláne účtovnej jednotky tak, aby neboli porušené ostatné ustanovenia tohto zákona a osobitných predpisov.

39. Skutočnosť, že žalobca nepredložil žalovanou navrhované dôkazné prostriedky, ktoré predstavujú včas uplatnené prostriedky procesnej obrany žalovanej, nemožno vykladať v neprospech žalovanej, ktorá si svoju dôkaznú povinnosť splnila. Odvolací súd konštatuje, že v tejto procesnej situácii bolo práve na žalobcovi preukázať existenciu dlhu ku dňu podpísania uznávacieho úkonu žalovanou zo dňa 31.5.2016. Keďže však žalobca existenciu dlhu žalovanej nepreukázal, ohľadom žalobného nároku neunesol dôkazné bremeno o svojom tvrdení, čo má za následok stratu sporu a dôvodnosť zamietnutia žaloby, tak ako o tom správne rozhodol aj okresný súd.

40. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

41. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol rozhodol vecne správne a preto odvolací súd po vysporiadaní sa s podstatnými tvrdeniami odvolateľa, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnutý rozsudok, včítane správneho závislého výroku o náhrade trov konania (odvolaním osobitne nenapadnutého odvolacími dôvodmi) potvrdil.

42. V odvolacom konaní plne úspešnej žalovanej priznal odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

43. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).